No. 1225 | Zaterdag 22 Juni 1907. | 24ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 21 Juni.

HERZIENING VAN ONS Belastingstelsel.

„Met de reorganisatie van het bestuur der Nederlandsche West-Indische koloniën in het jaar 1828 ging eene reorganisatie van het financiewezen gepaard, waarvan de hoofdbeginselen nog de grondslagen vormen van het huidige belastingstelsel. Hoewel veel omvattend, was de herziening nogtans geene volledige, daar zij een aantal oude heffingen, volgens verordeningen van 1811—1820 in wezen liet. Ingrijpende partieële wijzigingen van het stelsel van het jaar 1828 hadden achtereenvolgens plaats in 1844, 1852 en 1853.

Is men in 1828 althans uitgegaan van een bepaald systeem, waarbij eenige algemeene beginselen werden uitgewerkt, zij het ook dat tegen sommige daarvan ernstige bezwaren waren aan te voeren en dat de uitkomst der reorganisatie heeft bewezen, dat zij eene misrekening is geweest, de wijzigingen van 1844, 1852 en 1853 en vele andere minder belangrijke kunnen niet anders worden beschouwd dan als de toepassing van eenige losse denkbeelden, zonder eenig systeem en dikwijls in strijd met de hoofdbeginselen van het stelsel van 1828, dat daardoor geenszins werd verbeterd.

Een algemeene herziening van het belastingstelsel is aan de orde, sedert in 1865 aan de Kolonie eene ruime mate van autonomie werd verleend. Men heeft destijds gemeend, dat de Kolonie van toen af aan zelve hare uitgaven behoorde te dekken, met uitzondering van die, welke toen op de rijksbegrooting werden gebracht (voor 1906 geraamd f 226807.50).

De regeering gaf bij de memorie van toelichting tot het ontwerp, houdende vaststelling van het reglement op het beleid der Regeering in de Kolonie Curaçao, als hare verwachting te kennen, dat men in de Kolonie er naar zoude streven, om de vaststelling der begrooting bij de wet te ontgaan en in het voorloopig verslag van de Tweede Kamer betreffende gemeld ontwerp leest men: „aan het leunen op hulp van het Moederland moet niet enkel in het belang van 's Rijks geldmiddelen, maar vooral in dat der Kolonie zelve, zoo spoedig mogelijk een einde worden gemaakt; het toekennen van eene zekere mate van zelfbeheer is daartoe het beste middel". (MEMORIE VAN TOEL. N°. 2)

In 1902 werd de heer BARTELINK tijdelijk met de waarneming der betrekking van Administrateur van Financiën belast en hem de opdracht gegeven om een reorganisatie van het belastingstelsel te ontwerpen, doch deze deskundige werd in Juni 1904 op zijn verzoek van die taak ontheven. Daarna werd in November 1904 de heer P. DE JONCHEERE aan het Departement van Koloniën gedetacheerd. Nadat deze de belastingwetgeving der Kolonie had bestudeerd, waarvan het resultaat is nedergelegd in *„De geschiedenis der belastingen in de Kolonie Curaçao sedert 1828"* (*niet in den handel*) kwam hij in de Kolonie om onder meer de noodige gegevens voor herziening te verzamelen en heeft die reorganisatie ontworpen in 18 ontwerp-verordeningen, Donderdag 13 Juni door den Gouverneur den Kolonialen Raad aangeboden.

Het doel dezer algeheele herziening van ons belastingstelsel was NIET

Meer Geld

te heffen van de burgerij.

Volgens BIJLAGE D wordt aan belastingen ontvangen bij het tegenwoordig stelsel.................... ***f* 427067** en zal naar het nieuwe stelsel.................................... ***f* 427850** worden ontvangen, of ter nauwer nood ***f* 800 meer.**

Hoofddoel der reorganisatie van ons belastingstelsel was de zoo zwaar drukkende grondbelasting aanmerkelijk te verlichten en andere, verkeerde, of verouderde bepalingen door nieuwe te vervangen.

„Wat de vermoedelijke uitkomsten der ontworpen reorganisatie betreft, kan de ondergeteekende verklaren, dat overeenkomstig de in 1905 bij § 6 der memorie van toelichting tot de inkomstenbelasting gedane mededeeling, in overeenstemming tevens met de door Regeering bij de memorie van antwoord betreffende de koloniale huishoudelijke begrooting voor 1904 afgelegde verklaring, het Bestuur zich bij deze herziening er toe heeft bepaald, om bij het gewijzigde stelsel dezelfde totaalopbrengst te behouden als volgens het bestaande stelsel gemiddeld wordt verkregen. De herziening is alzoo, zooals ook reeds vroeger werd te kennen gegeven, ondernomen met zuiver oeconomische en technische doeleinden en tot eene

rechtvaardiger verdeeling van den belastingdruk.

„De te hooge grondbelasting ad ± 16 % op Curaçao belemmert kapitaalaanwending tot verhooging van de productiviteit van den bodem. De uitvoerrechten op de vijf andere eilanden, uit hun aard van de bruto opbrengst geheven (ad 3, 5, 5, 8 en 10%), belemmeren in hooge mate de productie, reeds wegens verschillende anderen redenen zoo moeilijk. De invoerrechten, op sommige eilanden tot 7, 8, en 10% van alle goederen geheven, zijn nadeelig voor de algemeene welvaart. De inkomsten, die de Kolonie uit den sterken drank trekt, vertegenwoordigen onder de middelen een bedenkelijk hoog cijfer, al is daarbij ook in aanmerking te nemen, dat somtijds accijns wordt betaald van uitgevoerde dranken. De onder allerlei benamingen geheven scheepsongelden drukken zwaar op de zeilvaart, die tegenover de groote veranderingen in het wereldverkeer zich met moeite staande houdt. De zegelbelasting, ingericht volgens een geheel verouderd systeem, bevat tal van afkeurenswaardige heffingen.

En ten slotte heeft elk eiland een eigen belastingstelsel, dat aanleiding geeft tot heffing van in- en uitvoerrecht tusschen de eilanden onderling en waardoor een zeer ongelijkmatige belastingdruk voor de ingezetenen van eenzelfde gebied is in het leven geroepen."

„Wilde men, echter, alle verkeerde heffingen afschaffen, en bij alle te zwaar drukkende de vereischte verlaging aanbrengen, dan zoude daarmee een zoo groot bedrag zijn gemoeid, dat het voorshands onmogelijk was te achten, daarvoor een aequivalent te vinden; rekening houdende althans met het feit, dat in de Kolonie geen voorliefde bestaat voor directe belastingen, hoewel zij uit een belastingpolitisch en technisch oogpunt de voorkeur verdienen."

„Met de ontworpen herziening, die natuurlijk als een samenhangend geheel is te beschouwen, meent de ondergeteekende niet onbelangrijke oeconomische voordeelen en een betere verdeeling van den belastingdruk aan te bieden. Dat met deze herziening eene volmaakte regeling zoude zijn geleverd, daarmede vleit de ondergeteekende zich niet.

De verminderingen of afschaffingen volgens het ontworpen stelsel beloopen te zamen reeds f 80000, een belangrijk cijfer op een gemiddeld totaal aan belastingen van f 418.000.

Dat de herziening niet verder wordt uitgestrekt, hetgeen overigens slechts met invoering of verzwaring van directe belastingen zouden kunnen gepaard gaan, heeft evenwel ook zijne voordeelen. Het duurt toch bij verandering van belastingen altijd eenigen tijd, voordat de maatschappij tengevolge van allerlei wisselwerkingen zich daarnaar heeft gevoegd. Uit dit oogpunt schijnt het derhalve zelfs aanbeveling te verdienen niet op eenmaal naar het volmaakte te streven, doch door enkele ingrijpende maatregelen de grootste gebreken weg te nemen en tegelijk de herziening te voeren in eene oeconomisch goede richting, waarin later zal kunnen worden verder gegaan, wanneer gunstiger oeconomische toestanden dit gemakkelijker maken.

Daarom is ook niet getracht om voor het bestaande stelsel iets geheel nieuws in de plaats te stellen en evenmin naar theoretische volmaakthei l. Moge met het ingewikkelder worden der maatschappelijke verhoudingen de wetgeving op den duur al niet ten achter kunnen blijven en het waar zijn, dat wetten, naarmate zij wetenschappelijk juister zijn en meer specialiseeren, minder aanleiding geven tot anders niet te vermijden kleine onbillijkheden, de theoretische volmaaktheid kan te duur worden gekocht; ook de practijk heeft hare eischen en stelt grenzen. Derhalve is getracht eenvoudigheid te vereenigen met volledigheid en is zooveel mogelijk naar aansluiting aan het bestaande gezocht."

N°. 1 van de nieuwe Ontwerpen dient tot intrekking der belastingreglementen der eilanden Aruba, Bonaire, St. Martin (N. G.), St. Eustatius en Saba.

Met uitzondering van de verordeningen betreffende de inkomstenbelasting en die op het houden van honden, vervallen met en benevens eenige andere wettelijke regelingen, alle bestaande wettelijke regelingen betreffende belastingen, van kracht voor de eilanden Aruba, Bonaire, St. Martin (N. G.) St. Eustatius en Saba.

Belastingwetten zullen in het vervolg gelijkelijk gelden voor al de eilanden der geheele Kolonie.

Vervallen is daardoor de heffing van invoerrechten tusschen de eilanden onderling. Er zal meer eenheid komen en meer vereenvoudiging in de administratie en ten slotte, meer gelijkmatigheid van druk voor de inwoners van alle deelen van hetzelfde rechtsgebied.

N°. 2 is de *Grondbelasting* voor alle eilanden der geheele Kolonie.

Art. 5 zegt:

Onder de belastbare waarde der onroerende goederen wordt voor de toepassing dezer verordening verstaan derzelver gemiddelde opbrengstwaarde gedurende het jaar, waarin met de vaststelling der aanslagen wordt aangevangen en de twee daaraan voorafgaande jaren.

Deze opbrengstwaarde wordt bepaald door de jaarlijksche opbrengst, gemiddeld over het gemeld tijdvak, te vermenigvuldigen,

a. voor de gebouwde eigendommen met 12½.

b. voor ongebouwde eigendommen met 16.

Art. 11.

De belasting bedraagt een half ten honderd van de belastbare waarde.

Art. 45.

Met afwijking van art. 11 wordt op het eiland Curaçao de grondbelasting geheven:

over het jaar 1908 tot 0,65 ten honderd
„ „ „ 1909 „ 0,60 „ „
„ „ „ 1910 „ 0,55 „ „

Tot dusverre bestond er op Curaçao, sedert 1828, een grondbelasting bedragende 1% van de waarde der onroerende zaken; op Aruba sedert 1874 een grondbelasting ad f 1,25 per hectare of gedeelte; terwijl op de overige vier eilanden geen grondbelasting werd geheven.

De grondbelasting op Curaçao ad 1% van de waarde wordt gewoonlijk gelijk gesteld met 16⅔% van de opbrengst. Niet ten onrechte is dus op Curaçao altijd geklaagd over de te hooge grondbelasting. Hoe echter de fouten weg te nemen, grondig, afdoende en vooral ook, hoe de aequivalenten te vinden?"

„Wegneming van de fout der te hooge grondbelasting kan in niets anders bestaan, dan in verlaging. Doch zal die verlaging eenigszins doel treffen, dan kan zij niet onbeteekenend zijn. Zij dient niet minder te beloopen dan de helft, zoodat de belasting van 16⅔ komt op 8⅓%.

Evenwel, bijzondere moeilijkheden deden zich hier voor: 1°, het groote bedrag, dat er mede gemoeid is en 2°, de omstandigheid, dat men met een geamortiseerde belasting te doen heeft, zoodat verlaging beteekent een geschenk tot het gekapitaliseerd bedrag aan de tegenwoordige eigenaren. Toen in het Moederland bij de peraequatie der grondbelasting, na de herziening van de schatting der ongebouwde eigendommen, de voor sommige gemeenten bestaande zeer abnormale percentages ook moesten worden gebracht tot den nieuwen algemeenen belastingvoet van 6%, is het verschil verdeeld over 10 jaren. De grondbelasting vertegenwoordigt echter onder de inkomsten der Kolonie een zoo aanmerkelijk bedrag, dat het budget een dergelijken maatregel niet toelaat. Immers werden terstond de aequivalenten daarnevens geheven, dan zoude men over te zwaren, hoewel afloopenden, druk klagen; en werd de heffing van het aequivalent uitgesteld, dan zou de koloniale kas gedurende 10 jaren voor een steeds verminderende ontvangst aan grondbelasting zonder aequivalent staan; ten slotte moest het aequivalent, ook in verband met anderen te verbeteren groote fouten, op zoovele verschillende onderdeelen gevonden worden, dat ook reeds om deze reden de gezegde maatregel onuitvoerbaar was te achten.

Er was niets anders, mogelijk dan het offer bijna geheel terstond te brengen. Ontworpen is de dadelijke vermindering der grondbelasting met 35%, om vervolgens in drie jaren te stijgen tot 50%. De aldus verminderde belasting zal dan voorts

worden uitgebreid tot de andere eilanden, waartegen op Aruba de bestaande grondbelasting komt te vervallen. De bezwaren, die vroeger terecht golden tegen een grondbelasting van 1% der waarde, kunnen niet aangevoerd worden tegen eene tot slechts ½% en ook deze eilanden moeten op verschillende onderdeelen eenig aequivalent leveren, zal niet de belastingherziening drukkend worden voor het eiland Curaçao." (MEM. v. TOEL. 2. N°. 2.)

Naschrift van de Redactie.

Met bewonderenden eerbied voor de werkkracht van den Heer DE JONCHEERE hebben wij de 18 ontwerpen met hunne toelichten gelezen en herlezen, en ontvingen een machtigen indruk van het nieuwe belastingstelsel met zijn talrijke, in elkander grijpende onderdeelen. Wij wagen het niet een oordeel uit te spreken over dit, met zooveel geduldige studie en wijd rondzienden blik, in elkander gesmeed plan. Als wij echter juist gezien hebben, dan staat dit nieuwe belastingstelsel, evenals geheel de tegenwoordige economische richting der Kolonie, in het teeken van den Landbouw.

Of onder zulk bijzonder gesternte de algemeene belangen der Kolonie wel voldoende kunnen behartigd worden, betwijfelen wij wel een weinig.

Is er niet te veel aan den wederopbloei van den landbouw geofferd en te weinig rekening gehouden met de belangen van den handel? Er valt na inspannenden arbeid misschien iets te hopen van den landbouw voor de meer economische ontwikkeling der bevolking van de bovenwindsche eilanden bijv.; hoofdzaak is en zal echter blijven, minstens voor het hoofdeiland Curaçao, handel en scheepvaart te bevorderen.

De verminderingen en afschaffingen volgens het ontworpen stelsel beloopen te zamen *f* 80000, waarvan reeds *f* 35000 door vermindering der grondbelasting op het eiland Curaçao alleen.

Het aequivalent voor die *f* 80000 wordt o. a. gezocht in verhooging van sommige invoerrechten.

Op Curaçao wordt tegenwoordig ontvangen *f* 86494 en zal in de toekomst *f* 112350 moeten worden opgebracht
of *f* 25856 meer dan tegenwoordig. Deze ± *f* 26000 zullen hoofdzakelijk op den handel van het eiland Curaçao komen te drukken.

Zeer goed kunnen wij ons derhalve voorstellen, dat de bewering der handelslui: dit nieuwe belastingstelsel zal DE DOOD VAN DEN HANDEL wezen", zeer veel waars bevat.

Waarom de grondbelasting, die werkelijk te zwaar drukt, nu op eens met de helft verminderd? Zou een verlaging van een kwart, of een derde zoo men wil, niet beteekenend genoeg wezen. Niemand heeft zulk een enorme verlaging ook maar kunnen gissen. De Koloniale Raad, aandringend op een verlaging der grondbelasting gelijktijdig met de invoering der inkomstenbelasting zoude met een verlaging van 10 à 15% reeds zeer tevreden zijn geweest.

De bizondere voorliefde tot den landbouw, vreezen wij, heeft ook den ontwerper van het nieuw belastingstelsel booze parten gespeeld. En dat is jammer, want daardoor wordt ook dit mooi stuk werk weer bedorven.

RAPPORT

BETREFFENDE

een voorloopig onderzoek naar den toestand van de Visscherij en de Industrie van Zeeproducten

IN DE

KOLONIE CURAÇAO

DOOR

DR. J. BOEKE.

Slot.

Het zou verder zeer zeker de moeite loonen eenige grooteren vaartuigen in de vaart te brengen, met ijskamers (cold storage rooms) voorzien, die, evenals dat in Demerara geschiedt, geregeld de vischbanken (bijv. de Monges, de pargo-banken bij Aruba enz.) bezoeken en met dieplijnen visschen, en de gevangen visch, in ijs tegen bederf beschut, aan de kust of op onze eilanden aan de markt brengen.

Werd zulk eene onderneming aan een goede conserveerinrichting (voor het zouten, drogen en rooken van visch) verbonden, ongetwijfeld zouden daarmede goede resultaten te verkrijgen zijn, mits slechts op de juiste manier alles werd in orde gebracht. Leiding van een deskundige, goed overwegen van alle factoren, voor men tot de experimenten overgaat, zoodat men er vrij zeker van kan zijn, direct een goed resultaat te kunnen bereiken en een goed product aan de markt te kunnen brengen, zal hier in de eerste plaats noodig zijn. De groote hoeveelheid visch, die op de vischgronden van Aruba en de Monges kan worden gevangen, en de geringe outwikkeling van de visscherij in de nabijheid van onze eilanden gelegen kustplaatsen van Venezuela en Columbia, maken het zeer waarschijnlijk, dat, mits slechts op de juiste manier wordt gewerkt, een goed resultaat kan worden verkregen, en op een goede afzet voor het product, niet alleen op de eilanden, maar ook in de steden aan de kust kan worden gerekend.

Wellicht dan ook kan in de toekomst, bij een betere verstandhouding met Venezuela, de visscherij op de Roques-eilanden door een overeenkomst met dien staat, door het pachten van bepaalde vischgronden of iets dergelijks, beter en betrouwbaarder worden geregeld, zoodat ook op Bonaire de visscherij op grooter schaal en met meer winst kan worden uitgeoefend, dan nu het geval is. Ook hier zijn de vischgronden rijk genoeg, om goede resultaten te waarborgen.

Door betere verkeersmiddelen kan de beter toebereide visch (bijv. in ijs, gezouten enz.) snel en gemakkelijk naar de kust of naar de andere eilanden gebracht worden, en zoodoende een goeden prijs maken. Nu is er op Aruba bijna altijd te veel visch, op Curaçao te weinig, en worden dezelfde visschen die in Curaçao voor *f* 2. — tot *f* 4. — verkocht zouden kunnen worden, op Aruba voor *f* 0.30 en *f* 0.40 van de hand gedaan.

Het gebruik van netten zal op den meest rotsigen en met koralen begroeiden bodem wel steeds beperkt blijven. Maar toch zouden in plaats van de gevlochten canasters zetnetten, zetfuiken en andere meer moderne netvormen met groot voordeel in de verschillende inhammen en binnenwateren gebruikt kunnen worden. Dit is elders reeds met succes gedaan, ook in een warm klimaat. Ook zou het wellicht van voordeel zijn, de over het algemeen goedkoopere fabrieksnetten de plaats van de met de hand gebreide netten te doen innemen. Deskundige voorlichting en hulp van het Gouvernement zal hierbij wel noodzakelijk zijn.

Het zal waarschijnlijk geen geringe moeite kosten, de negers er toe te brengen, de hun toevertrouwde netten met behoorlijke zorg te behandelen. Behalve aan de onverschilligheid, over het algemeen aan het negerras eigen, ligt evenwel de schuld, dat nu de netten doorgaans zoo slordig en zorgeloos worden behandeld, voor een deel aan de eigenaars der plantages en vischgronden, die de zorg van hun eigendom overlieten aan de visschers zelf of aan een zwarten opzichter.

Indien de visscherij geregeld en meer op groote schaal met opoffering van eenig kapitaal, wordt uitgeoefend, zal ook dit verbeteren en zal de eigenaar wel zorg dragen, dat de benoodigdheden voor het uitoefenen van zijn bedrijf goed worden behandeld.

Of men bij eene uitbreiding en meer geregelde uitoefening van het bedrijf met de op Curaçao beschikbare krachten zal kunnen werken, zal de toekomst moeten leeren. Waarschijnlijk zullen meer betrouwbare werkkrachten noodig zijn. Wellicht zal men die op Aruba, zeer zeker evenwel op Saba of St. Martin (Simsons Bay village) kunnen vinden. Over het algemeen schijnt het moeilijk, den neger tot intellectueel samenwerken te brengen. Machinaal samenwerken, zooals het „sjappen" van den grond voor het maisplanten op de maat van een „canto macamba," het inladen van kolen, en het laden en ontladen van schepen, heeft hij door eene training van lange jaren geleerd. Om echter een hem toevertrouwd werk, bijvoorbeeld het in orde brengen en houden van een gedeelte van een net, waarvoor hij verantwoordelijk is, alleen door dat verantwoordelijkheidsgevoel gedreven, goed te doen, daarvoor zal zijne belangstelling in het werk om dat werk zelf, wel niet toereikend zijn, vooral bij de bevolkingsklasse, waaruit men voor dit werk een keuze zou moeten doen. Waar het visschen met grootere netten tot meerdere ontwikeling gekomen was, bleek altijd het negerelement meer op den achtergrond te zijn getreden; in Trinidad waren het de Italiaansche visschers, in Venezuela grootendeels de inboorlingen, op St. Martin de blanke bevolking van Simsons Bay village, op St. Thomas en St. Baths eene eveneens bijna uitsluitend blanke visschersbevolking, op Cuba de Spaansch-Cubaansche bevolking, op Aruba de meer een Indiaansch type vertoonende gemengde bevolking, die de visscherij, op grootere schaal en in geregelde samenwerking uitoefenden.

Dat een krachtige ontwikkeling van de visscherij door samenwerking zelfs in de tropen mogelijk is, leeren ook de resultaten, verkregen door de „Gulf Fisheries Company" te Galveston van de Golf van Mexico.

Achttien vaartuigen, met ongeveer 200 visschers bemand, vingen in 1903 ongeveer 3.500.000 pond visch, vooral neomaenissoorten (pargo, carpitan), dezelfde soorten, die ook bij Aruba, bij Curaçao en Bonaire, bij de Roques-eilanden, langs de kusten van Demerara en Suriname in grooten getale voorkomen. De meeste visch wordt in ijs verpakt en zoo als versche visch verkocht. Het reinigen, schoonmaken, sorteeren en wegen van de vangst geschiedt daarbij zoo vlug en zuiver als slechts mogelijk is; niettegenstaande het warme klimaat bereikt de visch dan ook in volkomen goeden staat hare bestemming. Is de aanvraag op een gegeven oogenblik niet groot genoeg, dan wordt de visch in „cold storage rooms" (ijskelders) bewaard, tot de prijzen stijgen. Ook hier zou voor de jonge visschers van onze eilanden veel te leeren zijn.

Ten slotte nog de vraag, of het mogelijk zou zijn, de marsbangoes en de sardientjes, die in groote hoeveelheden op de kusten van onze Benedenwindsche Eilanden gevangen worden, op dezelfde wijze als dit in Frankrijk en in Noord-Amerika geschiedt, te conserveeren in blikjes met olie.

Dit zal eerst bij een hoogere ontwikkeling en meer geregelde uitoefening van het bedrijf mogelijk zijn.

In de eerste plaats zal nader onderzoek moeten leeren, of de vergiftigde exemplaren, die zoo nu en dan onder de scholen sardientjes voorkomen, altijd te herkennen zijn en op afdoende wijze kunnen worden uitgezocht. Zoover ik kon nagaan, zijn zij van de onschadelijke sardientjes te herkennen. Of dit altijd het geval is, kon ik evenwel niet uitmaken. Of het mogelijk zal zijn, door een bepaalde behandeling de vergiftige eigenschappen aan de vischjes te ontnemen, zal eveneens nader moeten worden onderzocht. De marsbangoes zijn, voor zoover ik weet, nooit vergiftig. Zij worden in groot aantal gevangen, doch men bedenke wel, dat wat zoo oppervlakkig beschouwd, een enorme hoeveelheid schijnt te zijn, voor eene inrichting, die geregeld moet kunnen arbeiden, nog niets beteekent. De Fransche fabrieken, die de welbekende sardines in blikken leveren, verwerken jaarlijks millioenen vischjes. De „oyster-cannery" van LOPEZ & DUCATE te Biloxi verwerkt jaarlijks 20 tot 30 millioen oesters, die van RUGE te Apalachicola ongeveer 15 millioen. De inrichtingen voor het conserveeren van kreeften en krabben to Crisfield en Maryland verwerken gedurende het seizoen ± 2000 ton per dag: elke ton bevat 200 tot 250 krabben. Een kenner verzekerde mij, dat zelfs met goedkoope werkkrachten een fabriek minstens 5000 krabben per dag moest kunnen verwerken om te rendeeren. Ik noem deze cijfers slechts als voorbeelden, om te doen zien, welke enorme kwantiteiten moeten kunnen worden verwerkt d. w. z. geregeld moeten kunnen worden geleverd, wil de fabriek in staat zijn met de groote inrichtingen elders te concurreeren.

Al worden nu bijvoorbeeld opeens 10,000 marsbangoes gevangen en aan de markt gebracht, de volgende dagen bestaat de vangst slechts uit eenige honderden, of de vischjes ontbreken geheel en al. Zelfs in de baai van Wacao, waar de marsbangoes geregeld in scholen binnenzwemmen en met treknetten worden gevangen, was de vangst ook in den goeden tijd ongeregeld en bedroeg niet meer dan eenige duizenden daags. Nu is de vangst nog ongeregelder en geringer. Eer de visscherij geregeld is en op goeden grondslag is ingericht, zal men aan het oprichten van een dergelijke fabriek, zelfs op kleine schaal, niet kunnen denken.

Iets anders is, natuurlijk, de visch te rooken. De inrichting daarvoor eischt minder werkkrachten, en kan voor verschillende vischsoorten gelijkertijd gebruikt worden. Hierover proeven te nemen, zou zeer zeker aanbeveling verdienen. Er is ook spoediger en gemakkelijker een goed resultaat mede te verkrijgen, dan met het conserveeren in olie en blikjes, en de proeven kunnen op kleine schaal en met geringe opoffering van kapitaal genomen worden, tot een goed resultaat is bereikt."

Ambachtsschool.

Uit de geschiedenis van onze eigene ambachtsschool voor de weezen op Santa Rosa, even als uit het jaarverslag der Ambachtsschool te Paramaribo zien wij, hoe bezwaarlijk het gaat aan jongelingen practisch onderricht te geven in de verschillende ambachten.

Te Santa Rosa is het hoofdzakelijk schrijnwerk, al wordt er ook iets gedaan aan verven en schilderen, rijtuig-, schoen- en kleermaken, en al levert de smidse ook al heel wat werk af.

Het gevolg van het kunstmatig instand houden dezer ambachtsschool was, dat slechts weinig jongens gevormd konden worden tot echte, degelijke ambachtslui, die hun vak door en door verstaan, baas konden worden en leermeester van onder hen werkende handwerkslieden. Voor zoover wij weten hebben slechts enkele goede schrijnwerkers aan Sta. Rosa hun vorming te danken en werden er enkele fatsoenlijke smeden afgeleverd.

De ambachtsschool werd langzamerhand door den drang der omstandigheden meer een hulpmiddel van bestaan voor 't weeshuis dan een opleiding- en vormschool voor de weezen.

Om mede de inkomsten van het huis te versterken, werd er veel werk gemaakt van het onderricht in de muziek en aldus een goed geschoold corps gevormd, dat van tijd tot tijd kleine uitvoeringen gegeven heeft.

Een paar jaar geleden werd er zelfs een Pater met akte als landbouwkundige aan het weeshuis verbonden om te beproeven, of soms met den landbouw iets meer verdiend kon worden, en de weezen practischer opgeleid. De uitslag van deze proef moeten wij nog afwachten. Op het oogenblik is de landbouwkundige, Pater SOLERO, tijdelijk directeur van het Weeshuis.

Te Suriname kunnen we dezelfde feiten constateeren. Er wordt voornamelijk gerekend op hulp en medewerking van de Burgerij.

Immers, een ambachtsschool moet hoofdzakelijk gratis onderricht verstrekken, daar slechts jongelingen uit het armere volk deze school zullen bezoeken.

Ook daar kon men zich slechts voornamelijk op teekenen, boetseeren, fijner timmer- en schrijnwerk toeleggen. Voor het grover timmerwerk stonden na het verlaten der school de handen in het begin nog verkeerd. Gebrek aan gewoon ambachtswerk was ook daar chronisch. Met metselen kon niet verder gegaan worden dan de beginselen; aan het verven zal ook in de toekomst gedacht worden.

De slotsom dezer beschouwingen is dus dat een algemeene ambachtsschool op Curaçao zeer moeilijk een gezond bestaan zal vinden, bijna uitsluitend theoretisch onderricht zal kunnen geven en slechts zeer weinig practische vorming.

Is het nu noodig, om dit doel te bereiken, een afzonderlijke ambachtsschool op te richten.

Een nieuwe ambachtsschool zal, ons bedunkens, geen voldoende bestaan kunnen vinden op Curaçao. Ons eiland is daarvoor te klein. Alleen in groote centra van handels-

en fabrieksteden is dit uitvoerbaar.

Kunnen de ambachten dan niet op andere, gemakkelijker, minder kostbare wijze, verbeterd worden?

Zeer zeker.

Het teekenonderwijs, bijvoorbeeld, dat op verschillende scholen reeds gegeven wordt kan zich meer aanpassen aan de verschillende ambachten, desnoods een avondcursus daarvoor worden opgericht. Het lijnhand- bouw- en werktuigkundig teekenen meer uitgebreid worden onderwezen. Het boetseeren worden geleerd. Bij het rekenen en de meetkunde zou o. a. het nawerken van een gedetailleerd bestek, goedkoop in Nederland te bestellen, zeer nuttig zijn om den leerlingen te leeren zelf een begrooting en bestek op te maken.

Uit de boeken, op bestaande ambachtsscholen in gebruik, zullen bij het onderricht in verschillende vakken practische voorbeelden ter illustratie kunnen worden aangebracht.

Bij het aanschouwelijk onderwijs konden platen dienen, die vooral het uitoefenen van verschillende ambachten voorstellen.

Wij doen slechts een paar grepen, doch beseffen volkomen, dat er nog veel meer over dit alles kan gezegd en geschreven worden. Nu het echter bij ons vast staat, dat het ambachtsonderwijs op Curaçao zich niet veel verder dan tot het theorethisch gedeelte zal kunnen uitstrekken, zien wij niet in, waarom het gewoon onderwijs, wat reeds gegeven wordt, zich niet beter aan kan sluiten aan de noodzakelijkheid van meer theorectische opleiding onzer ambachtslieden. Dan zal het niet noodig wezen een afzonderlijke school voor het theoretisch onderwijzen der ambachten op te richten.

Wat de verdere practische ontwikkeling en vorming aangaat, daarvoor zal op een ambachtsschool op Curaçao al heel weinig gedaan kunnen worden bij gebrek aan afzet voor het vervaardigde. Iets zou het zeker helpen, wanneer de leerlingen eens een kijkje konden nemen bij het uitvoeren van verschillende werken en hun, theorèthisch al weer, op de gemaakte fouten, of op de goede hoedanigheden van het werk werd gewezen. De werken van het Gouvernement bijvoorbeeld worden uitgevoerd onder leiding van een bekwaam deskundige; een kijkje daarbij zal den leerlingen dus zeker ten goede komen.

Nieuwsberichten

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Z. D. H. Mgr. J. J. A. van Baars zal zich Maandagavond a. s., in gezelschap van zijn particulieren secretaris, den Weleerw. Pater R. J. C. Wahlen, naar Aruba begeven tot het houden van een vorm- en visitatiereis. Donderdag 11 Juli zal Z. D. H. per *Christiansted* hier terugkeeren.

Gedurende deze afwezigheid van den Apostolisch Vicaris is de Zeer eerw. Pater G. Willems, Pastoor der St. Anna-kerk, met de administratie van het Vicariaat belast.

Havennieuws.

Van 1—15 Juni liepen onze haven binnen:

Stoombooten	18
Goeletten	27
Bijlanders	24
Totaal	69 schepen,

In jaren was het niet zoo druk in onze haven. Verleden jaar liepen er gedurende de eerste twee weken van Juni slechts 44 schepen onze haven binnen; een vermeerdering dus voor dit jaar van 25 schepen, in 14 dagen!

Pest.

God zij dank, de pest, de zwarte dood, is weer voorbijgegaan zonder veel slachtoffers te eischen, zonder ons zelfs aangeraakt te hebben.

Dinsdagmorgen stoomde *Prins Willem I* reeds heel vroeg frank en vrij onze haven binnen. De quarantaine was door den Gouverneur opgeheven, omdat op Trinidad na 5 Juni zich geen gevallen van pest meer hadden voorgedaan.

Maar!!! 5+10=15, zoodat de quarantaine feitelijk reeds Zaterdag, 15 Juni, opgeheven had kunnen worden.

Noodeloos bleef „*Prins Willem I*” 3 dagen te lang in de Caracas-baai liggen, met al zijn passagiers en equipage, doch zonder werk, dat is, zonder verdiensten bij al die hooge extra-onkosten.

Daar is hier een fout begaan, die de passagiers onnoodig op onkosten joeg, en hen prijs gaf aan angst misschien, maar zeker aan verveling, een fout die zeer veel schade heeft veroorzaakt aan de K. W. I. M., daar de boot niet alleen hier werkeloos bleef liggen bij extra-uitgaven, maar daarenboven nog verhinderd werd twee dagen vroeger naar New York te vertrekken, waardoor ook daar de laadtijd meer beperkt is geworden.

Aan wien de schuld van dit alles?

De Nederlandsche Consul te Port-of Spain heeft zich in den beginne zeer actief getoond en verdient daarvoor onze dankbaarheid.

Toen 5 Juni het tweede kind overleden was, werd nadat het bloed was onderzocht 8 Juni om 11 uur door den Geneeskundigen Raad van Trinidad de officieele verklaring afgelegd, dat men hier met twee gevallen van builenpest te doen had gehad. Onmiddellijk heeft de Nederlandsche Consul toen naar Curaçao getelegrafeerd. Reeds tegen den avond van denzelfden dag kwam het bericht hier aan. Opnieuw zond de Consul een tweede bericht op Donderdag 13 Juni, meldende, dat zich geen verdere gevallen meer hadden voorgedaan.

Had men nu niet van zijn activiteit kunnen verwachten, dat Zaterdag, toen de quarantaine voor Curaçao moest opgeheven worden, opnieuw door hem getelegrafeerd zou zijn? Hadden wij er belang bij te weten, dat de haven van Trinidad besmet was, van niet minder belang was het voor ons overtuigd te worden, dat alle gevaar voor besmetting geweken was?

In plaats van Zaterdagmorgen kwam dit voor ons zoo belangrijk bericht eerst Maandagavond.

Een tweede vraag veroorloven wij ons hier.

Waarom, toen 't zoozeer gewenschte bericht Zaterdag niet was ingekomen, werd er van hier uit door Geneeskundigen Raad, of Koloniaal Bestuur niet om de noodzakelijke inlichtingen gevraagd?

Of zijn we soms de dupe van den Franschen kabel, doordat de telegrammen, op tijd afgezonden, niet op tijd zijn doorgezonden, of bezorgd?

Een kleine verontschuldiging voor den Nederlandschen Consul te Port of Spain kunnen wij hier bijbrengen:

Op de laatste Conferentie, naar wij meenen te Parijs gehouden, werd internationaal, op advies der aldaar vergaderde medische specialiteiten, vastgesteld, dat tot beteugeling der pest een quarantaine van zeven dagen voldoende was. Engeland en zijn Bezittingen hebben zich misschien aangesloten bij deze conferentie, zoodat op Trinidad de quarantaine kon opgeheven worden *den dertienden* Juni, denzelfden dag, waarop het telegram door den Consul werd verzonden. Maar een Nederlandsch Consul dient toch te weten, dat Nederland en zijn koloniën zich niet met een quarantaine van zeven dagen tevreden stelden, maar vasthielden aan een afzondering van tien dagen.

Of heeft de Consul soms gemeend, dat de zekerheid, dat op Trinidad, de infectiebron zelve, de quarantaine was opgeheven, reeds voldoende was om hier op den 15den maatregel toe te kunnen passen?

Geen communicatie.

Uit zeer vertrouwde bron vernemen wij, dat heden bericht is ontvangen, dat de door de „Prins Willem I” ingenomen lading in de reede van Port of Spain werd overgenomen van het uit *Ciudad Bolivar* komende stoomschip *Delta*, zoodat de verklaring van Kapitein Nyboer geen communicatie met Trinidad gehad te hebben, opnieuw wordt bevestigd.

Cultuurtuin.

Door het Gouvernement is *Cas Chikitoe* aangekocht om tot cultuurtuin te worden ingericht.

Postspaarbank.

Gedurende de maand Mei werd ingebracht.

Willemstad	f 7,346.81½
2e distr. Curaçao	46.27
3e „ „	6.22
4e „ „	49.
5e „ „	55.75
Bonaire	
Kralendijk	174.
Rincon	3.
Aruba	160.
St. Martin	157.18
St. Eustatius	70.85
Saba	
Bottom	380.
Windwardside	154.50
Samen	f 8,603,53½
Werd teruggehaald	5,961,56½
Ingelegd werd	521 maal.
Terugbetaald	99 „
Nieuwe boekjes	146. „

Muziek.

Woensdag a. s. om 7½ uur muziekuitvoering van de militaire kapel in het Wilhelmina-paviljoen, Molenplein, Overzijde.

PROGRAMMA.

1. Mortcerf. Pas-Red: H. Delchevalerie.
2. Le Poète et le Paysan. Ouverture Suppé.
3. Les Serpentes de la Damajanty. Valse. Palmer.
4. Mélange sur: Lohengrin R. Wagner.
5. Les Cadets de Picardie. Pas-Red: J. Bouchel.
6. Lucia di Lammermoor. Scene e grand Aria Final. Donizetti.
7. The Rifle. Galop. H. Farmer.
8. La Trigueñita. Danza. J. M. Campos.

Financieele Berichten.

— Uit het Dinsdag in de alg. verg. van aandeelh. uitgebrachte verslag der Mij tot Expl. van den Curaçaoschen Haven- en Brugdienst over 1906 blijkt, dat de bruto inkomsten der brug in 1906 bedroegen f 7865, tegen f 8213 in 1905. De exploitatiekosten bedroegen in 1906 f 1618, dat is f 51 meer. Het voordeelig saldo over 1906 bedraagt f 4714, waarvan wordt voorgesteld 4½ pCt. (v. j. 4 pCt.) dividend aan aandeelhouders uit te keeren en op nieuwe rekening over te brengen f 90. De vergadering keurde balans en de winst- en verliesrekening goed en bepaalde mitsdien het dividend op de bovengenoemde hoogte.

(*Het Vaderland*).

Ingezonden Mededeelingen.

COCKTAILS TERAPEUTICOS.

Esas preparaciones, que se dicen contener los principios activos del aceite de hígado de bacalao, son es-

pecialmenente peligrosas para las criaturas, para los niños para las jóvenes y señoras, quienes por su naturaleza delicada y temperamento especial no pueden resistir sin grandes quebrantos para su salud los efectos deleterios del alcohol, de la estricnina y otras substancias enérgicas.

Advertentien.

ZITTING

VAN DEN

Kolonialen Raad

op Maandag, den 24n. Juni 1907, des avonds te 7½ uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

Ingekomen stukken.

Willemstad, den 22n. Juni 1907.

De Gouvernements-Secretaris, Griffier van den Raad,
Voor dezen,
BOOMGAART.
hoofdcommies.

Het is hoogst-noodig het hoofd van schilfers te ontdoen, anders maken zij den haargroei onmogelijk. De schilfers, die op de haarhuid verschijnen, zijn teekens dat zij haren levenskracht verliest, en eene huid zonder kracht is eenvoorteeken van kaalheid.

BARRY'S TRI-COPHER-US

is bereid om de hoofhuid te voeden, en door de kracht, die zij aan het haar geeft, groeit het dicht, gezond, sterk en lang.

Barry's Tricopherus heeft dit voor millioenen menschen gedaan sinds 1801. Waarom zal hij dan hetzelfde niet voor U doen?

LONGMAN & MARTINEZ
NEW YORK, U. S.
De Venta Por Los Almacenes

Moses S. L. Maduro en Echtgenoote

hebben het genoegen kennis te geven van de

VERLOVING

van hunne dochter

Rebeca

MET DEN HEER

Salomon Mordy L. Maduro.

Curaçao, 16 Juni 1907.

Receptie ten hunnent:
CONCORDIA-PLEIN,
op de eerstvolgende vier Zaterdagen 22 en 29 Juni, 6 en 13 Juli, des avonds om 8 ure.

PHOTOGRAPHISCHE INRIHCTING.

Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden.

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eere medaille, 1904.

Curaçao, Waterkant Otrabanda.

EL TONICO DE LOS TONICOS

"Kola-Cardinette"

(Marca de Fábrica)

PARA EL

CUERPO y CEREBRO.

FUERZA y VITALIDAD.

Inmejorable Restaurador para el Sistema. Recomendado por los Médicos.

DE LANNOY & Ca., Importadores.

FIGARETS

El Tónico Laxativo.

Es agradable al paladar como el azúcar cande y nunca hace contraer costumbre.

NOTICIA.

Diferencia entre un Laxativo y un Catártico.

Un Catártico causa una acción artificial, mecánica, innatural de los intestinos. Un Laxativo simplemente asiste á la naturaleza benigna- y suavemente á hacer lo que debe. Si Ud. pide un Laxativo, no desea un catártico con su larga lista de inconvenientes inseparables.

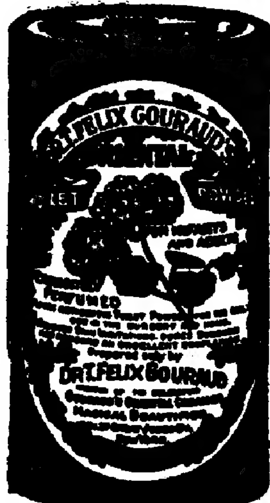
Cuando Ud. pide **Figarets** procure que los consiga con seguridad, y no admite ningún catártico ni ningún otro Laxativo, porque los **Figarets** [illegible] ne el jugo de frutas tropicales, que es mucho mejor que las drogas para la evacuación de los intestinos.

Curan el Estreñimiento.

DE LANNOY & Ca. Importadores.

POLVO ORIENTAL PARA EL TOCADOR

Del Dr. T. Felix Gouraud

Este un Polvo exquisitamente perfumado. Es **Antiseptico** y nada lo aventaja en el alivio de **irritaciones de la Piel** por el calor, **Sarpullido, Quemadas de Sol** y demas **affecciones cutaneas. No tiene rival para los niños y para el tocador. Las Señoras** hallaran en el una excellente preparacion diario de tocador. Pruebase, superior á muchos otros. De venta en todas las Farmacias y Tiendas de objectos de gusto. 25 Centavos oro Am.

COLONIAL TRADING CO.,
AGENTS
97 PEARL ST., N. Y.

Preserve Your Teeth!

This Elixir represents years of study and research by

Dr. VICTOR C. BELL,

A.B., D.D.S., the Authority on Hygiene of the Mouth; Author of the works on "The Care of the Teeth," used by the various Boards of Education as text books in schools and colleges throughout the country.

None Genuine Without Our Trade Mark, "The Belle on the Bell"

Dr. Bell's

Scientific

Mouth Elixir

Is a Highly Fragrant Antiseptic Mouth Wash for Healing, Soothing and Hardening Inflamed Tissues of the Mouth, Purifying the Breath and Destroying the Germs which Cause the Teeth to Decay. Will Positively Tighten Loose Teeth.

25c —Two Sizes— 50c

Dr. Bell's Tooth Powder

will cleanse, beautify, strengthen and preserve the teeth in a healthy and sanitary condition. Price, 25c.

Sold everywhere.

American Dentifrice Co., New York

PALMER'S SKIN-SUCCESS Ointment

promptly cures

ERYSIPELAS
SCROFULA
ECZEMA
ACNE
RINGWORM
SALT RHEUM

Has successfully cured skin diseases for over 50 years. A cure is guaranteed or your money refunded.

25c. and 75c. Sizes Boxes at Druggists.

Scrofula Bad Blood

undergo remarkable changes when

DR. CLARK JOHNSON'S

INDIAN BLOOD SYRUP

is taken according to directions. A permanent cure—not a mere disappearance of outward signs. It attacks the impurities in the blood and soon the result is seen in the clear complexion, bright eyes, renewed energy and completely restored health. Not a new discovery—just a good old fashioned medicine, of which 30 MILLION BOTTLES HAVE BEEN SOLD.

50 CENTS A BOTTLE

Desinfectante Ideal del Hogar.

El unico practico Desinfectante y Deodorante, que posee Propiedades Limpiadores Perfectas. SULPHO-NAPTHOL.

La estación del Verano requiere cuidado especial en los retretes, en las alcantarillas, sumideros, etc., porque el calor aumenta y apresura el desarollo de los gérmenes microbianos, amenazando la salud de los moradores de la casa; **Sulpho-Napthol** previene las enfermedades y tambien impide su propagación. Destruye toda forma de germen, todo impuro y mal olor, y no tiene rival para lavar ropa sucia, vasijas, utensillos y todos los aparatos usados en los cuartos de enfermos.

EXCELENTE SULPHO-NAPTHOL EXCELENTE

PRECIO: 10 c., 25 c. y 50 c. oro americano

De venta en todas Boticas, Especerios é Importadores.

SULPHO-NAPTHOL AGENCY,
97 PEARL STR. NEW-YORK.
DE LANNOY & Ca., IMPORTADORES.

Fuera con las Drogas nauseabundas!

TOME UD.

„ENTONA"

Supositorio de Gluten blanco.

Curación segura de las *Almorranas* y el *Estriñimiento* ó *Semi-parálisis* de los *intestinos inferiores*, por *absorción*.

Resultados prodigiosos! — Fácil de usar! Comunica elasticidad á las partes inactivas.

„**Entona**" es recomendada por los Médicos.

Una prueba convencerá á los más escépticos.

N°. 1 para los Adultos; N°. 2 para Niños.

Se vende en todas las Droguerías.

Colonial Trading Co. 95 Pearl. N. Y.

DE LANNOY & Co. Importadores.

LET OP!

Ondergeteekende neemt hierbij de vrijheid het geëerd publiek zijne diensten aan te bieden

J. L. C. MONSANTO,
Praktizijn.

De geneesheeren, apothekers en ziekenoppassers van de gansche wereld geven de voorkeur aan de Reuter's Zeep, om hare voortreffelijke, genees- heelkundige en antiseptische hoedanigheden, die de gevolgen zijn van hare absoluut zuivere ingrediënten en van de hoogstverfrisschende parfums der bloemen waarmee zij bereid is.

REUTER'S ZEEP

reinigt en maakt de huid zacht en frisch. Zij is onontbeerlijk voor de toilette, het bad en de kinderkamer. Voor de teere huid van jonge meisjes is er niets beters dan het dagelijksche gebruik van de onovertreffelijke, verfrisschende en heelende Reuter's Zeep.

Drukker:
ALFREDO F SINTIAGO